

CHUYÊN ĐỀ:
PHÂN TÍCH ĐẶC ĐIỂM NHÂN VẬT TRONG MỘT TÁC PHẨM VĂN
HỌC

PHẦN 1. NHỮNG YÊU CẦU CẦN ĐẠT.

- Giới thiệu được nhân vật trong tác phẩm văn học
- Chỉ ra được những đặc điểm của nhân vật dựa trên các bằng chứng trong tác phẩm.
- Nhận xét được nghệ thuật xây dựng nhân vật của nhà văn
- Nêu được ý nghĩa của hình tượng nhân vật

PHẦN II. CÁC DẠNG BÀI THƯỜNG GẶP:

Dạng 1: Phân tích đặc điểm nhân vật.

VD:

Hãy phân tích nhân vật người anh trong “Bức tranh của em gái tôi” của nhà văn Tạ Duy Anh.

Dạng 2: Phân tích một đặc điểm cụ thể của nhân vật (một phẩm chất cụ thể như: lòng dũng cảm/ tình yêu thương con; hoặc tâm trạng như: nỗi nhớ nhà, niềm vui...; hoặc số phận/ cảnh ngộ như: nỗi bất hạnh, nỗi cô đơn...)

Ví dụ₁: Phân tích nhân vật Kiều Phương trong “Bức tranh của em gái tôi” của nhà văn Tạ Duy Anh để thấy được **tâm lòng bao dung** của cô bé.

Ví dụ₂: Phân tích nhân vật Mon trong “Bầy chim chìa vôi” của nhà văn Nguyễn Quang Thiều để thấy được **tâm lòng nhân ái** của cậu bé.

Ví dụ₃: Phân tích **tâm trạng nhân vật người anh** trong “Bức tranh của em gái tôi” (Tạ Duy Anh), từ khi tài năng của Kiều Phương được phát hiện đến khi nhận ra mình trong bức tranh đạt giải của em.

Ví dụ₄: Phân tích **tâm trạng của Mon** trong “Bầy chim chìa vôi” của nhà văn Nguyễn Quang Thiều.

Ví dụ₅: Phân tích **cảnh ngộ của em bé bán diêm** trong truyện ngắn “Cô bé bán diêm” của nhà văn Andexen.

NOTES:

1. VỚI ĐỐI TƯỢNG HS LỚP 7, DẠNG BÀI THƯỜNG GẶP CHỦ YẾU LÀ

DẠNG 1.

2. DẠNG 2: THƯỜNG DÀNH CHO HS GIỎI.

3. DÙ LÀ DẠNG BÀI NÀO THÌ CUỐI CÙNG CŨNG PHẢI RÚT RA

ĐƯỢC ĐẶC ĐIỂM NHÂN VẬT VÀ NÊU ĐƯỢC Ý NGHĨA CỦA HÌNH

TƯỢNG NHÂN VẬT.

PHẦN III. HƯỚNG DẪN LÀM BÀI.

1. Hướng dẫn tìm hiểu đề.

- Đề bài yêu cầu phân tích nhân vật nào?
- Phân tích đặc điểm nào của nhân vật? Phân tích các đặc điểm hay 1 đặc điểm cụ thể?
- Phân tích nhân vật trong giới hạn nào? (cả bài hay 1 đoạn, từ đâu đến đâu, đoạn đó nằm ở vị trí nào của truyện? Sau chi tiết nào?)

2. Hướng dẫn tìm ý.

Bước 1: Xác định nhân vật cần phân tích, truyện, giới hạn đoạn truyện (nếu đề bài yêu cầu).

Bước 2: Đọc văn bản và xác định những căn cứ để nhận diện đặc điểm của nhân vật. Một số căn cứ chính:

+ Gạch chân dưới những từ ngữ chỉ lời nói, cử chỉ, hành động, tâm trạng, hoàn cảnh, hình dáng, lai lịch... của nhân vật.

+ Nhân vật được đặt trong tình huống nào?

+ Nhân vật được xây dựng trong mối quan hệ với những nhân vật nào?

Bước 3: Dựa vào những căn cứ trên, trả lời câu hỏi nhận xét về nhân vật để tìm các ý:

2.1. Tìm ý cho phần mở bài:

- + Truyện tên là gì? Ai là tác giả?
- + Nhân vật cần phân tích là nhân vật nào?

2.2. Tìm ý cho phần khái quát:

- + Truyện kể về điều gì? (Tóm tắt ngắn gọn trong khoảng 2-3 dòng)
- + Đoạn truyện nằm ở vị trí nào trong tác phẩm? Nội dung chính của đoạn truyện là gì? (nếu đề yêu cầu phân tích nhân vật trong đoạn truyện)
- + Nhân vật có vai trò gì trong tác phẩm (hoặc đoạn truyện) và tác động gì đến người đọc? (Vai trò quan trọng trong việc thể hiện chủ đề tác phẩm, để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng người đọc về lòng dũng cảm, về tình yêu thương muôn loài...)

2.3. Tìm ý cho phần phân tích:

- + Đặt trong mỗi tình huống/ từng mối quan hệ, nhân vật thể hiện những đặc điểm nổi bật nào? (Hoàn cảnh, phẩm chất, tâm trạng, số phận...)? – Phần này chính là các luận điểm trong bài.
- + Những đặc điểm đó được thể hiện qua hành động/ lời nói/ suy nghĩ/... cụ thể nào? (Bước này đã thực hiện ở tìm ý, chỉ cần lựa chọn, sắp xếp lại sao cho dẫn chứng phù hợp với luận điểm)

Chú ý:

- Không nhất thiết phải tìm hết các dẫn chứng.
- Chỉ lựa chọn những dẫn chứng tiêu biểu làm nổi bật lên đặc điểm nhân vật.
- Khi sắp xếp các luận điểm cần lựa chọn trình tự hợp lí: luận điểm chính – luận điểm phụ hoặc ngược lại; luận điểm tiền đề - luận điểm phát triển; luận điểm nhánh – luận điểm tổng quát và ngược lại....

2.4. Tìm ý cho phần đánh giá chung:

- Đánh giá về nghệ thuật xây dựng nhân vật:

- + Truyện kể ở ngôi thứ mấy? Ngôi kể đó có ý nghĩa gì trong việc làm nổi bật lên nhân vật?
- + Tình huống truyện là gì? Đặt nhân vật trong tình huống đó, nhà văn có dụng ý gì?
- + Nhân vật được xây dựng chủ yếu thông qua đâu? (Hành động, lời nói hay suy nghĩ, tâm trạng?). Cách xây dựng như thế tạo nên điểm riêng gì?
- + Ngôn ngữ của người kể? Ngôn ngữ của nhân vật có gì đặc biệt?

+ Các yếu tố khác (nếu có): Phương thức biểu đạt, cách bắt đầu câu chuyện, cách nhân vật xuất hiện...

=> Tác dụng:

+ Với nhân vật: những nét đặc sắc trên giúp nhân vật hiện lên như thế nào?

+ Với tác phẩm: nghệ thuật xây dựng nhân vật đem lại giá trị gì cho tác phẩm?

Thường là:

- Làm nhân vật nổi bật.

- Đánh giá nhân vật: Nhân vật đại diện cho những ai/ đối tượng/tầng lớp/ những người như thế nào trong xã hội?

- Thông qua câu chuyện nhà văn gửi gắm tư tưởng/ thông điệp....gì?

- Đánh giá tài năng, tấm lòng của nhà văn:

+ Từ nhân vật, em nhận thấy tài năng và tấm lòng của tác giả dành cho nhân vật và cuộc đời nói chung?

+ Qua nhân vật, nhà văn gửi gắm thông điệp/ suy ngẫm/ trăn trở/ mong muốn.... gì?

2.5. Tìm ý cho phần kết bài:

- Với những ý nghĩa trên, nhân vật và tác phẩm có sức sống như thế nào trong lòng người đọc?

- Nhân vật để lại cho em cảm xúc gì? Giúp em nhận ra/ rút ra bài học gì?

3. Dàn ý chung:

3.1. Mở bài:

- Giới thiệu tên văn bản? Tác giả? Nhân vật?

3.2. Thân bài:

a. Khái quát về tác giả, tác phẩm:

- Giới thiệu tác giả (phong cách viết, các đề tài chính, nhận định về nhà văn....) = phần này dành cho hs giỏi.

- Tóm tắt truyện (đoạn truyện) khoảng 2-3 dòng.

- Giới thiệu chung về nhân vật (vai trò với tác phẩm/ với người đọc, nêu những đặc điểm chính sẽ triển khai ở Thân bài)

b. Phân tích nhân vật:

b1. Phân tích hoàn cảnh/ đặc điểm ngoại hình của nhân vật (nếu có) – phân tích ngắn gọn.

- Tìm những chi tiết nhà văn giới thiệu về hoàn cảnh/ ngoại hình của nhân vật.
- Nêu nhận xét về hoàn cảnh/ ngoại hình của nhân vật.

b2. Phân tích đặc điểm của nhân vật (phẩm chất + số phận)

**** Trong tình huống/ mối quan hệ 1, nhân vật là người.....:***

- Nhân vật nói gì, làm gì, có tâm trạng, suy nghĩ như thế nào?

=> Phân tích đánh giá bằng cách trả lời các câu hỏi:

+ Vì sao nhân vật lại hành động/nói/ suy nghĩ ...như vậy? Hành động/ lời nói đó thể hiện thái độ, tình cảm và mong muốn gì trong việc làm nổi bật lên đặc điểm của nhân vật?

**** Trong tình huống/ mối quan hệ 2:***

**** Trong tình huống/ mối quan hệ 3:***

c. Đánh giá nghệ thuật và ý nghĩa hình tượng nhân vật

- Nt xây dựng nhân vật.
- Ý nghĩa của hình tượng nhân vật.
- Tài năng và tâm lòng của nhà văn...

3.3. Kết bài.

- Cảm xúc khi mình viết về nhân vật
- Bài học
- Đây mới là giá trị thực sự tác giả muốn đem đến cho ng đọc.

PHẦN IV. ĐỀ LUYỆN.

Dạng 1: Phân tích đặc điểm nhân vật.

Dàn ý chi tiết và hướng dẫn viết:

1. Mở bài:

Cách 1: Mở bài trực tiếp (đi từ tác giả đến nhân vật)

- Giới thiệu tác giả:..... là một trong những nhà văn chuyên viết truyện và có nhiều tác phẩm để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng bạn đọc.
- Giới thiệu tác phẩm: *Truyện ngắn* là một tác phẩm tiêu biểu của.....
- Giới thiệu nhân vật cần phân tích:..... là nhân vật để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng người đọc.

Cách 2: Mở bài gián tiếp (Đi từ nhận định văn học đến tác phẩm) – Dành cho học sinh giỏi

Nhận xét về vai trò của nhân vật trong truyện ngắn, nhà văn Tô Hoài khẳng định: “nhân vật là nơi duy nhất tập trung hết thảy, giải quyết hết thảy trong một sáng tác”. Quả thực như vậy, nhân vật....trong tác phẩm....của.....trở thành điểm tập trung mọi giá trị tư tưởng và cảm xúc mà tác giả muốn gửi gắm.

2. Thân bài:

2.1. Khái quát về tác giả, tác phẩm:

- Giới thiệu tác giả: (Giới thiệu về phong cách sáng tác, chủ đề chính...) – Dành cho học sinh giỏi
- Giới thiệu về tác phẩm: Câu chuyện kể về....qua đó gửi gắm..... (thông điệp/tư tưởng)

- Giới thiệu về nhân vật:

- + là nhân vật quan trọng, góp phần làm nổi bật lên chủ đề trên.
- + Nhân vật là.....đến từ..... (nếu có)
- + Nhân vật đã khiến tôi không thể rời trang sách bởi những vẻ đẹp gần gũi mà đáng quý vô ngần:(ghi rõ những đặc điểm sẽ phân tích ở thân bài)
- + Chính đã làm sáng bừng lên giá trị của tác phẩm, khiến người đọc phải suy ngẫm.

2.2. Phân tích nhân vật.

*** Luận điểm 1:**

- + Trong tình huống/ mối quan hệ 1, nhân vật thể hiện đặc điểm nào?
- + Vẻ đẹp đó được thể hiện qua những hành động, lời nói, suy nghĩ nào?
- + Vì sao nhân vật lại hành động/nói/ suy nghĩ ...như vậy? Hành động/ lời nói đó thể hiện thái độ, tình cảm và mong muốn gì trong việc làm nổi bật lên đặc điểm của nhân vật?

Cách viết: Trước hết, nhân vật để lại ấn tượng trong lòng người đọc về.....Vẻ đẹp đó được thể hiện qua.... Cách/việc/suy nghĩ/lời nói... ấy cho thấy là.....

*** Luận điểm 2,3...: Làm tương tự như luận điểm 1**

Một số cách viết câu chuyên ý:

Cách 1: Không những....mà nhân vật.... còn là.....

Cách 2: (Lặp lại luận điểm 1), nhân vật.... còn là....

Cách 3: Bên cạnh đó, nhân vật còn khiến người đọc yêu quý bởi....

Cách 4: Mặc dù có nhiều vẻ đẹp.... nhưng nhân vật lại có số phận.... (dùng cho luận điểm đánh giá về đặc điểm số phận của nhân vật)

2.3. Đánh giá.

- Nt xây dựng nhân vật (ngôi kể, tình huống, ngôn ngữ, hành động...) + tóm tắt lại về hoàn cảnh, phẩm chất về nhân vật. Nhân vật đại diện cho....
- Xây dựng nhân vật này nhà văn muốn ca ngợi/ phê phán (chủ đề của tác phẩm)

- Thông qua nhân vật, ta thấy nhà văn là người ntn...

Cách viết: *Truyện được kể ở ngôi thứ..., giọng kể..... đem lại.... cho tác phẩm. Nhân vật... được xây dựng chủ yếu thông qua....., trong tình huống.... Cùng với ngôn ngữ, sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa các phương thức biểu đạt khiến cho nhân vật....càng trở nên gần gũi, sống động như giữa đời thực. Nhân vật là đại diện cho Xây dựng nhân vậtnhà văn ngầm gửi gắm thông điệp/ ngợi ca.....Thông qua người đọc càng hiểu sâu sắc hơn về tài năng cũng như tấm lòng của tác giả.*

3. Kết bài.

- Cảm xúc khi mình viết về nhân vật (nhân vật đã để lại trong em tình cảm gì?)
- Bài học (Em học tập được gì?/ Nhận thức được điều gì?)
- Đây mới là giá trị thực sự tác giả muốn đem đến cho ng đọc.

Cách viết: *Nhân vật trong tác phẩm đã để lại trong em cảm xúc sâu sắc về Nhân vật không chỉ là mà còn là Qua nhân vật....em nhận được bài học về*

BÀI TẬP VẬN DỤNG:

Đề số 1:

Phân tích nhân vật Rin trong truyện ngắn “Cây bàng mùa xuân” của Võ

Thị Xuân Hà

CÂY BÀNG MÙA XUÂN

(Võ Thị Xuân Hà)

Gió xuân thổi nhẹ như những cánh áo cô tiên vừa phơ phất bay qua. Mưa nhỏ xuống mặt đất những làn mỏng tang như từng bức rèm kết bằng hàng vạn hạt châu li ti.

Bầu trời đẹp thế. Hoa cỏ cũng đẹp thế. Nhưng thằng Rin cứ đứng nhìn về phía nhà ông Quảng, nơi có bóng cây bàng xanh um mọi ngày.

Thoạt nhìn, tưởng nó đứng nhìn xem mặt trời lặn cách nào. Bởi nó luôn hỏi bố, mặt trời đi ngủ sớm hơn con, mặt trời có được nằm ở cái đệm kê ô như thế này

không? Mặt trời có đánh răng xong mới được đi ngủ không? Hàng bao nhiêu câu hỏi về mặt trời, giờ thằng Rin tạm gác sang một bên. Nó đứng nhìn hình bóng cây bàng mọi ngày ở trên vỉa hè phố, trước cổng nhà ông hàng xóm. Giờ chẳng còn cây bàng cho lũ thằng Rin chơi buổi chiều nữa.

Hôm trước, bà Quảng ra cổng réo: “Tổ sư bố lũ nhãi con kia, chúng mày có biết nhà bà đang có người bệnh không hả? Cả chiều chúng mày hò hét ầm ĩ trước cửa. Đi ra chỗ khác chơi đi cho ông mày nằm yên.”

Thằng Hùng cãi: “Chúng cháu chơi với cây bàng chứ có làm gì đến nhà ông bà đâu nào?”

Thằng Rin cũng phụ họa: “Chúng cháu ngồi chơi ở đây mát lắm bà ạ. Bà cho chúng cháu chơi một lúc nữa thôi.”

Bà Quảng quát: “Không lúc liếc gì nữa, nhé. Mai tao cho thợ chặt bàng cho xong. Cây bàng này là của ông ấy trồng ngày mới về đây, chẳng phải của hàng phố, nhé.”

Vậy mà sáng nay bà Quảng cho thợ chặt cây bàng thật. Chỉ một loáng chỗ có cây bóng mát rượi mọi ngày đã trống hoang trống hoác. Thợ xếp được cả đồng gỗ bàng, đợi buôn gỗ đến chở đi. Những thớ gỗ bàng xám ngoét nhựa. Lũ trẻ đứng trong nhà xem công cuộc đốn bàng. Rồi chúng truyền tai nhau: Chơi ở đâu bây giờ chúng mày nhỉ? Lũ trẻ nhìn nhau cố tìm kiếm một chỗ vừa có thể bắn bi, vừa được leo trèo. Nhất là vào mùa hè, khi cái nóng đổ ụp lên đầu thành phố, bọn trẻ con hè nhau hái những quả bàng non, ghè ra ăn như thể ở nhà chúng không có hoa quả chất đầy tủ lạnh. Rồi thằng nào thắng thì được công kênh ngồi trên chạc cây cong cong khỏe nhất, được lũ bạn ghè cho ăn hàng chục quả bàng xanh. Ăn đến xanh lè cả lưỡi.

Buổi học ở lớp, cô giáo Hoa thông báo tin vui: “Trường ta sẽ ngăn một vườn cây phục vụ cho việc thực hành. Các em mỗi người đăng kí đóng góp một cây giống

có trong bảng danh sách. Chúng ta sẽ trồng vào đợt Tết trồng cây năm mới. Mỗi em sẽ được hướng dẫn tự chăm sóc cây của mình.”

Đứa hỉ hả. Đứa thì kêu ca. Vui quá, mình sẽ chăm cho cây lớn, rồi hái quả mang về khoe mẹ. Đứa bên cạnh bĩu môi, mày học đúp mới chờ cây ra quả được nhé. Đứa bàn trên cầu nhàu: Lại phải nhờ bố đưa lên chợ cây Hoàng Hoa Thám...

Tan học, thằng Rin chạy thẳng về gốc cây bàng bị chặt hôm nào. Đêm qua, nó đã nhìn thấy một cây bàng non run rẩy trỗi lên trong mưa phùn đầu xuân. Có lẽ một quả bàng già nào đó đã chui xuống đất cạnh gốc cây, và nằm im chờ mùa xuân đến.

Nó đã đăng kí trồng một cây bàng với cô giáo. Trong sổ cô đã ghi. Nó chạy quên cả đội lũ bạn cùng về. Đây rồi. Vẫn mấy cái lá non khe khẽ rung dưới làn gió xuân. Trên những cánh lá, còn đọng những hạt mưa bụi long lanh.

Thằng Rin lay cổng nhà bà Quảng.

Bà ló ra, giọng cầu nhàu: “Thằng cháu Rin gọi gì bà thế?”

Rin khe khẽ hỏi (chỉ sợ bà không ừ một tiếng): “Bà ơi, lớp cháu, à quên trường cháu có tết trồng cây...”

Bà Quảng nhẹ giọng: “Vây là tốt đấy, thằng cháu Rin.”

Nó mạnh dạn hẳn lên: “Bà cho cháu xin cây bàng nhỏ xíu kia nhé. Cháu hứa sẽ chăm sóc cho nó lớn thật nhanh thật khỏe.”

Bà Quảng gật đầu cười: “Tuồng gì, thằng cháu ngoan. Để bà bưng cho mày. Bà bưng thì cây sẽ lớn nhanh đấy. Bà đành phải chặt cây bàng vì họ sắp làm đường cao tốc qua đây rồi cháu ạ.”

Ôi hôm nay bà Quảng không cau có nữa. Lạ quá. Chắc ông Quảng đã ngồi dậy được, vì thằng Rin vừa thấy ông nhìn hai bà cháu từ cửa sổ.

Cây bàng non được bà Quảng khéo léo bưng lên cùng lớp đất mịn, như khẽ cười với Rin, rủ Rin cùng lớn để kết bạn.

(Thành Công, 16.11.2015, in trên tạp chí Văn học và Tuổi trẻ, số tháng 12/2021, trang 38)

Dàn ý chung:

1. Mở bài:

- Cách 1: Mở bài trực tiếp.

- **Giới thiệu tác giả:** Võ Thị Xuân Hà là nhà văn chuyên viết truyện ngắn, nổi bật với phong cách viết sâu lắng và giàu cảm xúc. Những tác phẩm của bà thường khắc họa tinh tế tình người và những mảng màu đa dạng của cuộc sống.

- **Giới thiệu tác phẩm:** Truyện ngắn “Cây bàng mùa xuân” là một trong những tác phẩm tiêu biểu của bà, mang đến cho người đọc những câu chuyện đầy nhân văn và giàu ý nghĩa.

- **Giới thiệu nhân vật cần phân tích:** Rin, nhân vật chính trong câu chuyện, đã để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng người đọc.

Cách 2: Mở bài gián tiếp.

Nhà văn Tô Hoài từng nói: “Nhân vật là nơi duy nhất tập trung hết thảy, giải quyết hết thảy trong một sáng tác.” Quả thực như vậy, *nhân vật Rin trong truyện ngắn “Cây bàng mùa xuân” của Võ Thị Xuân Hà* chính là điểm tập trung mọi giá trị tư tưởng và cảm xúc mà tác giả muốn gửi gắm. Rin hiện lên như một hình ảnh đại diện cho tình yêu thiên nhiên trong sáng và khát vọng giữ gìn vẻ đẹp tuổi thơ.

2. Thân bài .

2.1. Khái quát về tác giả, tác phẩm:

- **Giới thiệu tác giả:** Võ Thị Xuân Hà là một tác giả nổi bật trong nền văn học Việt Nam đương đại. Các tác phẩm của bà mang đậm tính nhân văn, phản ánh sâu sắc các giá trị đạo đức và truyền thống của con người Việt Nam (không bắt buộc)

- **Giới thiệu về tác phẩm:** “Cây bàng mùa xuân” kể về một câu chuyện đầy xúc động của thằng Rin và cây bàng trước cửa nhà bà Quảng. Thông qua câu chuyện này, tác

giả gửi gắm thông điệp về sự yêu mến, bảo vệ thiên nhiên và trách nhiệm của mỗi người đối với thế giới xung quanh.

- Giới thiệu về nhân vật:

- + Rin là nhân vật quan trọng, góp phần làm nổi bật lên chủ đề tác phẩm.
- + Rin là một cậu bé, đến từ một gia đình bình thường trong khu phố nhỏ.
- + Nhân vật Rin đã khiến tôi không thể rời trang sách bởi những vẻ đẹp gần gũi mà đáng quý vô ngần: **sự ngoan ngoãn lễ phép và tình yêu dành cho thế giới thiên nhiên.**
- + Chính Rin đã làm sáng bừng lên giá trị của tác phẩm, khiến người đọc phải suy ngẫm về mối quan hệ giữa con người và thế giới thiên nhiên.

2.2. Phân tích nhân vật.

*** Luận điểm 1: Rin là một cậu bé có tình yêu thiên nhiên, yêu cây cối quanh mình.**

- + Vẻ đẹp này được thể hiện qua cách Rin đứng lặng nhìn cây bàng bị chặt đầy tiếc nuối như thể đang phải tiễn biệt một người bạn vậy.
- + Khi nhà trường phát động trồng cây, Rin đã chạy nhanh về và mạnh dạn xin bà Quảng một cây bàng non được mọc lên từ gốc cây bàng bị chặt để trồng, cho thấy sự quan tâm và trân trọng mà cậu dành cho thiên nhiên nên cậu mới phát hiện ra mầm sống bé nhỏ vươn lên từ gốc cây bị chặt ấy.
- + Rin không chỉ hành động vì một lý do đơn giản là hưởng ứng lễ phát động trồng cây của nhà trường mà còn xuất phát từ tình yêu thiên nhiên, nỗi nhớ nhung sâu sắc của Rin về cây bàng cũ đã bị chặt. Dường như với Rin, trồng và chăm sóc cây bàng non lúc này là cách đưa cây bàng già hồi sinh trở lại .
- + Câu nói "cháu hứa sẽ chăm sóc cho nó lớn thật nhanh thật khỏe" thể hiện quyết tâm và tình cảm chân thành của cậu. Lời hứa này mang theo sự mong muốn không chỉ bảo vệ thiên nhiên, mà còn là mong muốn mang lại niềm vui cho chính bản thân và cho cuộc sống xung quanh.

=> **Nhận xét:** Qua những hành động và lời nói ấy, Rin hiện lên với tình yêu thiên nhiên, tâm hồn nhạy cảm, sâu sắc, đặc biệt trân trọng và chan hòa với thiên nhiên.

*** Luận điểm 2: Rin là đứa trẻ ngoan ngoãn, lễ phép**

+ Không những Rin là một đứa trẻ hiếu động, thích khám phá, mà nhân vật này còn thể hiện phẩm chất ngoan ngoãn, lễ phép qua những hành động nhỏ nhất nhưng đầy ý nghĩa.

+ Rin luôn tỏ ra lễ phép và biết cách cư xử với người lớn, đặc biệt là bà Quảng. Mặc dù bà Quảng trước đó đã mắng các đứa trẻ vì chơi ồn ào, Rin không hề tỏ thái độ chống đối hay khó chịu. Khi gọi bà Quảng, Rin cẩn thận "khe khẽ hỏi" và "chỉ sợ bà không ừ một tiếng," cho thấy cậu là một đứa trẻ lễ phép, biết kính trọng người lớn.

+ Bên cạnh đó, cách Rin xin phép bà Quảng để lấy cây bàng con, hứa sẽ chăm sóc nó cũng rất ngoan ngoãn và đáng yêu.

+ Khi bà Quảng thấy Rin xin cây, bà không chỉ đồng ý mà còn khen ngợi cậu là "thằng cháu ngoan." Điều này khẳng định phẩm chất lễ phép của Rin trong mắt người lớn, đặc biệt là trong mối quan hệ với bà Quảng, người vốn nổi tiếng khó tính.

=> **Nhận xét:** Chính sự ngoan ngoãn và lễ phép của mình, Rin đã khiến người đọc yêu mến và kính trọng. Cậu là hình mẫu của một đứa trẻ biết yêu thương, tôn trọng người lớn để các bạn nhỏ học tập noi theo.

2.3. Nhân xét nghệ thuật và ý nghĩa của hình tượng nhân vật.

+ Truyện được kể ở ngôi thứ ba, giọng kể nhẹ nhàng, gần gũi, tạo cảm giác thân thuộc cho người đọc.

+ Nhân vật Rin được xây dựng chủ yếu qua hành động và lời nói trong những tình huống đời thường, đặc biệt là khi cậu đối diện với bà Quảng.

+ Với ngôn ngữ giản dị, hành động lễ phép, sự kết hợp giữa các phương thức biểu đạt khiến cho nhân vật Rin càng trở nên gần gũi và sống động.

=> Rin là đứa trẻ ngoan ngoãn, biết kính trọng người lớn và luôn ứng xử một cách lễ phép, yêu quý và gắn bó với thiên nhiên.

=> Xây dựng nhân vật Rin, nhà văn ngầm gửi gắm thông điệp về sự trưởng thành và trách nhiệm của tuổi nhỏ. Thông qua Rin, người đọc càng hiểu thêm về tài năng và tấm lòng của tác giả trong việc khắc họa những đức tính tốt đẹp của trẻ thơ.

3. Kết bài.

- Nhân vật Rin trong truyện “Cây bàng mùa xuân” đã để lại trong em một tình cảm sâu sắc và ám áp về sự trong sáng và lòng nhân hậu của trẻ thơ.

+ Sự lễ phép và tình yêu thiên nhiên của Rin nhắc nhở em rằng mọi điều tốt đẹp đều cần được nuôi dưỡng từ những điều nhỏ bé. Đây chính là giá trị thực sự mà tác giả Võ Thị Xuân Hà muốn truyền tải đến người đọc: mỗi người cần có trách nhiệm trong việc gìn giữ những điều đáng quý trong cuộc sống.

Bài viết tham khảo:

MB:

Võ Thị Xuân Hà là nhà văn chuyên viết truyện ngắn, nổi bật với phong cách viết sâu lắng và giàu cảm xúc. Truyện ngắn “Cây bàng mùa xuân” là một trong những tác phẩm tiêu biểu của bà, mang đến cho người đọc những câu chuyện đầy nhân văn và giàu ý nghĩa. Rin, nhân vật chính trong câu chuyện, để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng người đọc.

TB:

Võ Thị Xuân Hà là một tác giả nổi bật trong nền văn học Việt Nam đương đại. Các tác phẩm của bà mang đậm tính nhân văn, phản ánh sâu sắc các giá trị đạo đức và truyền thống của con người Việt Nam. "Cây bàng mùa xuân" kể về một câu chuyện đầy xúc động của thằng Rin và cây bàng trước cửa nhà bà Quảng. Thông qua câu chuyện này, tác giả gửi gắm thông điệp về sự yêu mến, bảo vệ thiên nhiên và trách nhiệm của thế hệ trẻ đối với thế giới xung quanh. Rin là nhân vật quan trọng, góp phần làm nổi bật lên chủ đề của tác phẩm. Nhân vật Rin đã khiến tôi không thể rời trang sách bởi những vẻ đẹp gần gũi mà đáng quý vô ngần: sự ngoan ngoãn, lễ phép và giàu tình yêu thiên nhiên. Chính Rin đã làm sáng bừng lên giá trị của tác phẩm,

khiến người đọc phải suy ngẫm về tình yêu thiên nhiên, sự chăm sóc và bảo vệ những giá trị tinh thần trong cuộc sống.

Trước hết, nhân vật Rin để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng người đọc về tình cảm yêu quý thiên nhiên. Rin thể hiện tình yêu với thiên nhiên qua những hành động rất đỗi giản dị nhưng lại đầy ý nghĩa. Khi cây bàng bị chặt, Rin không khỏi xót xa, đứng lặng nhìn cây bàng bị đổ xuống, tiếc nuối như thể đang tiễn biệt một người bạn. Hình ảnh này cho thấy cậu không nhìn cây bàng là một vật vô tri mà như một sinh linh có cảm xúc. Tình yêu thiên nhiên của Rin càng được khẳng định khi nhà trường phát động trồng cây. Rin không chỉ tham gia vì phong trào mà còn vì sự nhớ thương đối với cây bàng cũ. Cậu đã mạnh dạn xin bà Quảng một cây bàng non mọc lên từ gốc cây bị chặt để trồng. Hành động này không vừa là sự quan tâm, trân trọng thiên nhiên vừa thể hiện niềm tin vào sự sống, vào khả năng hồi sinh của tự nhiên. Lời hứa của Rin: "cháu hứa sẽ chăm sóc cho nó lớn thật nhanh thật khỏe" khẳng định sự quyết tâm, tình yêu và trách nhiệm cậu dành cho thiên nhiên. Rin muốn đưa cây bàng già hồi sinh, đồng thời cũng muốn mang lại niềm vui cho bản thân và mọi người xung quanh. Rin trở thành biểu tượng của một thế hệ trẻ với trái tim đầy yêu thương và trách nhiệm đối với thiên nhiên.

Ngoài tình yêu thiên nhiên, Rin còn thể hiện phẩm chất ngoan ngoãn và lễ phép trong các mối quan hệ xã hội. Dù bà Quảng là người khá nghiêm khắc và khó tính, Rin vẫn rất kính trọng và lễ phép. Cậu không có thái độ chống đối hay cáu gắt, mà luôn tỏ ra nhã nhặn và cẩn thận khi nói chuyện. Khi cậu gọi bà Quảng để xin phép lấy cây bàng, Rin "khe khẽ hỏi" và "chỉ sợ bà không ừ một tiếng," điều này cho thấy sự tôn trọng và e ngại của cậu. Hành động xin phép để lấy cây bàng non và lời hứa sẽ chăm sóc nó còn thể hiện một thái độ kính trọng, biết ơn đối với bà Quảng. Bà Quảng, mặc dù khó tính nhưng vẫn hết lời khen ngợi cậu là "thằng cháu ngoan," điều này càng khẳng định phẩm chất tốt đẹp của Rin trong mắt người lớn.

Truyện ngắn "Cây bàng mùa xuân" được kể theo ngôi thứ ba, với giọng kể nhẹ nhàng và gần gũi, tạo cảm giác thân thuộc cho người đọc. Nhân vật Rin được xây dựng qua những hành động nhỏ nhất nhưng đầy ý nghĩa trong những tình huống đời thường, đặc biệt là mối quan hệ với bà Quảng. Ngôn ngữ giản dị và hành động lễ phép của Rin đã làm cho nhân vật trở nên sống động, dễ gần và dễ cảm nhận. Từ đó, nhân vật Rin trở thành biểu tượng của sự trong sáng, ngoan ngoãn và tình yêu thiên nhiên. Nhà văn Võ Thị Xuân Hà qua đó muốn nhắn nhủ người đọc về giá trị của sự trưởng thành, về trách nhiệm của mỗi cá nhân đối với môi trường và những điều tốt đẹp trong cuộc sống.

KB:

Nhân vật Rin trong truyện Cây bàng mùa xuân đã để lại trong em một tình cảm sâu sắc và ám áp về sự trong sáng và lòng nhân hậu của trẻ thơ. Sự lễ phép và tình yêu thương của Rin nhắc nhở em rằng mọi điều tốt đẹp đều cần được nuôi dưỡng từ những điều nhỏ bé. Đây chính là giá trị thực sự mà tác giả Võ Thị Xuân Hà muốn truyền tải đến người đọc: mỗi người cần có trách nhiệm trong việc gìn giữ những điều đáng quý trong cuộc sống.